

Zamanın Fitnelerinden Neslimizi Muhafaza Etmek ¹

1. Konunun Planı

- a. İslam Dininin Korumayı Amaçladığı Unsurlar
- b. Neslin Devamı ve Korunması
- c. Nesli Korumanın Yolları
- d. Nesli Korumanın Önündeki Engeller

2. Konunun Açılımı ve İşlenişi

Konuya başlanırken İslam dininin insanı şerefli bir varlık olarak yarattığından bahsedilerek başlanır. Yüce Allah'ın insana akıl gibi büyük bir nimet verdiğini ve bu nimetinde sorumluluk gerektirdiğinden bahsedilir. Bu sorumluluk Allah'ın birliğini takrir etmeyi gerektirdiği ve buna bağlı olarak dinin, canın, aklın, neslin ve malın korunması amaç edinildiği anlatılır. İnsanın fitratı itibariyle maddi ihtiyaçları olduğu kadar manevî ihtiyaçlarının da olduğundan bahsedilir. Yüce Allah'ın insanı başıboş bırakmadığına göndermiş olduğu peygamberler aracılığıyla insanlara rehber ve önderlik edecek emir ve yasakları bildirip onun sorumlulukları olduğu açıklanır. Konu işlenirken ayet ve hadislerden örnekler sunulur. Neslin nasıl korunacağına dair yollardan bahsedilir.

3. Konunun Özet Sunumu

a. İslam Dininin Korumayı Amaçladığı Unsurlar

Kâinatı ve kâinatta olan her şeyi yaratan Allah Teâlâ'dır. Çünkü O'ndan başka yaratıcı yoktur. Yüce Allah'ın yaratıkları içerisinde eşrefi mahlûkat olanı insandır. İnsan, yeryüzünde halife tayin edilmiş ve kendisine akıl, irade, düşünme, konuşma ve yazma özellikleri verilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de insanla ilgili olarak şöyle buyruluyor:

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ

“Andolsun ki, biz insanı en güzel biçimde yarattık.” (Tin, 4.)

Hız. Âdem ile başlayıp Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (sav) ile son bulan dinlerin hepsi insanlığın menfaati, dünya ve ahiret mutluluğunun kazanılması içindir. Bu peygamberlerin insanlara getirdiği esaslar şu beş maddede özetlenmiştir: Dini korumak, nefsi korumak, akli korumak, nesli korumak ve malı korumaktır.

b. Neslin Devamı ve Korunması

İnsanın iffetine dil uzatılması, namusunun çiğnenmesi, hayatta yaşayabileceği en sarsıcı darbelerden, en ağır saldırılardan biridir. İffet, böyle bir saldırıya karşı insanı koruyabilecek en değerli erdemdir.

¹ Bu vaaz projesi, Horasan Müftülüğü İlçe Vaizi Mevlüt Özcan tarafından hazırlanmıştır.

Nitekim Peygamber Efendimiz bu durumu şöyle dile getirmiştir:

كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ: مَالُهُ وَعَرِضُهُ وَدَمُهُ حَسْبُ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ.

“Müslümanın Müslüman’a malı, ırzı ve kanı haramdır. Müslüman kardeşini küçük görmesi, kişiye kötülük olarak yeter.” (Ebû Dâvûd, Edeb, 35.)

c. Nesli Korumanın Yolları

Öncelikle, neslin muhafazası için karşılıklı rızaya dayalı ve meşru olan bir nikah akdiyle aile kurmak gerekir. Neslin muhafazası için, insanın üremesinin helal yolla olması lazımdır. Nikahla birbirine helal hale gelen iki insan ömür boyu hayatlarını birleştirmiş, birtakım hak ve sorumlulukları da yüklenmiş olurlar.

Kur’an-ı Kerim’de Rabbimiz evlilik hususunda bizlere şöyle buyurur:

وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

“Aranızdaki bekârları, kölelerinizden ve cariyelerinizden elverişli olanları evlendirin. Eğer bunlar fakir iseler, Allah kendi lütfu ile onları zenginleştirir. Allah, (lütfu) geniş olan ve (her şeyi) bilendir.” (Nur, 32.)

Sonra yapılması gereken, neslin muhafazası için genç nesilleri peygamberin güzel ahlâkı ile yetiştirmektir.

İnsanın en önemli ve en büyük vazifesi sorumlu olduğu kimselere karşı görevlerini tam yapmaktır. Kendini, çoluk çocuğunu cehennem ateşinden korumanın yolu da budur. Nesli korumak ve devam ettirmek, ancak çocukları yaşatmak, bakımlarını üstlenmek, daha da önemlisi onlara nitelikli bir eğitim vermekle mümkündür.

Neslin muhafazası için maddi ve manevi değerlerine sahip çıkan, ahlaklı, çalışkan, azimli, idealist, ulvi hedefleri olan, dürüst, merhametli, imanlı ve ibadetli bir nesil yetiştirmek gerekir.

Yine nesli muhafaza etmek için Hz. Yusuf misali izzetini, iffetini ve namusunu koruyan Hz. İbrahim gibi anlam arayışı içinde olan ve Hz. Peygamberin gençlere verdiği görevlerle onları ileride sorumluluklar gerektiren işler için hazırladığı gibi bir nesil yetiştirmek gerekir.

d. Neslin Korunmasının Önündeki Engeller

Neslin muhafazasının önündeki en büyük engel nikâhsız birlikte yaşamak yani zinadır. Bir ayette Allah insan neslini korumak için zinayı haram kıldığını şöyle açıklar:

وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

“Zinaya yaklaşmayın. Zira o, bir hayasızlıktır ve çok kötü bir yoldur.” (İsra, 32.)

Neslin muhafazasının önündeki bir diğer engel de çağımızın en korkunç ve iğrenç cinayetlerinden birisi olan ve zaruret olmadan yapılan çocuk aldırımlardır. Nesillerini muhafaza için çırpınan bitki ve hayvanlar karşısında, mahlûkatın en şerefli olan insanların böyle davranması ve haram yollara düşmesi ne acı bir durumdur. Halbuki dinimizde; haksız yere bir insanı öldürmenin bütün insanları öldürmek gibi ağır bir vebali vardır. Rabbimiz şöyle buyurur:

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا ۖ وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا ۗ

“Bundan dolayı İsrailoğullarına (Kitapta) şunu yazdık: Kim, bir insanı, bir can karşılığı veya yeryüzünde bir bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın öldürürse, o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşatırsa sanki bütün insanları yaşatmıştır.” (Maide, 32.)

Nesli muhafaza etmede başka bir engel Rabbimizin bize emanet olarak verdiği zamanın boşa heba edilmesidir. Ancak Rabbimiz bize zamanı emanet olarak vermiş olup kıyamet günü zamandan hesaba çekileceğimizi haber vermektedir.

Nesli muhafaza etmede başka bir engel ise teknolojiyi cebimiz, kulağımız ve kalbimizde taşıyıp onunla günümüz ve gecemizi geçirmektir. Reklamlar, tüketimi tetikleyen unsurlar, yabancı örf ve adetler, dini duyguların istismarı, ahlaki bozulma, nesli kuşatan problemlerin başında gelir.

Bütün bu problemlere karşı neslimizi ayet ve hadisler ışığında misyon sahibi, ahlaklı, inanca, çalışkan ve dürüst şekilde yetiştirmemiz gerekir.

4. Konu İşlenirken Başvurulabilecek Bazı Ayetler

• وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾

“Andolsun biz Âdemoğluna şan, şeref ve nimetler verdik; onları karada ve denizde taşıdık, kendilerine güzel güzel rızıklar verdik ve onları yarattıklarımızın çoğundan üstün kıldık” (İsrâ Suresi – 70)

• رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلِ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾

“Rabbim! Beni ve soyumdan gelecek olanları namazı devamlı kılanlardan eyle; rabbimiz, duamı kabul et.” (İbrâhîm Suresi – 35)

• يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦٦﴾

“Ey iman edenler! Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. Onun başında, acımasız, güçlü, Allah’ın kendilerine buyurduğuna karşı gelmeyen ve kendilerine emredileni yerine getiren melekler vardır.” (Tahrîm Suresi – 6)

- وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا آمَوَالِكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾

“Mal ve çocuklarınızın sizin için birer imtihan olduğunu ve büyük mükâfatın Allah katında bulunduğunu bilin.” (Enfâl Suresi – 28)

5. Konu İşlenirken Başyurulabilecek Bazı Hadisler

- عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ أَبِي بَكْرَةَ عَنْ أَبِيهِ ذَكَرَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَعَدَ عَلَى بَعِيرِهِ، وَأَمْسَكَ إِنْسَانٌ بِخَطَامِهِ أَوْ بِرِجَامِهِ... قَالَ: “فَإِنَّ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ بَيْنَكُمْ حَرَامٌ كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا، فِي شَهْرِكُمْ هَذَا، فِي بَلَدِكُمْ هَذَا...”

Abdurrahman b. Ebû Bekre'nin naklettiğine göre, babası (Ebû Bekre) şöyle anlatmıştır: Hz. Peygamber (sav) (Veda Haccı'nda) devesinin üstüne oturdu, bir adam da devenin yularını tutuyordu. Sonra insanlara şöyle hitap etti: “(Ey insanlar!) Bu (Zilhicce) ayınızda, bu (Mekke) şehrinizde bu (Kurban Bayramı) gününüz nasıl mukaddes ise kanlarınız, mallarınız ve ırzlarınız (şeref ve namusunuz) da aynı şekilde mukaddestir.” (Buhârî, İlim, 9; Müslim, Kasâme, 30)

- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ: مَالُهُ وَعَرَضُهُ وَدَمُهُ حَسْبُ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ.”

Ebû Hüreyre'den rivayet edildiğine göre, Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur: “Müslümanın Müslümana malı, ırzı ve kanı haramdır. Müslüman kardeşini küçük görmesi, kişiye kötülük olarak yeter”. (Ebû Dâvûd, Edeb, 35)

- عَنْ أُسَامَةَ بْنِ شَرِيكٍ قَالَ: شَهِدْتُ الْأَعْرَابَ يَسْأَلُونَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): أَعْلَيْنَا حَرَجٌ فِي كَذَا؟ أَعْلَيْنَا حَرَجٌ فِي كَذَا؟ فَقَالَ [لَهُمْ]: “عِبَادَ اللَّهِ وَصَعَ اللَّهُ الْحَرَجَ إِلَّا مَنْ اقْتَرَضَ مِنْ عَرَضِ أَخِيهِ شَيْئًا. فَذَلِكَ الَّذِي حَرَجٌ.”

Üsâme b. Şerîk anlatıyor: Hz. Peygamber'e (sav) gelerek “Şunu yaparsak günah var mıdır? Bunu yaparsak günah var mıdır?” diye soran bedeviler gördüm. Hz. Peygamber onlara şöyle buyurdu: “Ey Allah’ın kulları, (bakın)! Allah, (kullarının üzerinden) zorluğu kaldırmıştır. Ancak bir kul, ne zaman ki kardeşinin ırzına (şeref ve şahsiyetine) dokunacak bir iş yaparsa, işte asıl günah budur”. (İbn Mâce, Tıb, 1; Ebû Dâvûd, Menâsik, 87)

- عَنْ عَلْقَمَةَ قَالَ: بَيْنَا أَنَا أَمْشِي مَعَ عَبْدِ اللَّهِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) فَقَالَ: كُنَّا مَعَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقَالَ: “مَنْ اسْتَطَاعَ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَعْصُ لِلْبَصْرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ...”

Alkame anlatıyor: Abdullah (b. Mes'ud) (ra) ile yürürken o, bana şunları anlattı: (Bir gün) biz Hz. Peygamber (sav) ile beraberken o şöyle buyurdu: **“Evlenme imkânı bulanınız evlensin. Çünkü evlenmek, gözü haramdan çevirmek ve iffeti korumak için en iyi yoldur”**... (Buhârî, Savm, 10; Müslim, Nikâh, 3)

• أَخْبَرَنِي الْحَارِثُ بْنُ النُّعْمَانِ: سَمِعْتُ أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ يُحَدِّثُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) أَنَّهُ قَالَ: “أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَأَحْسِنُوا أَدَبَهُمْ”

Hâris b. Numan, Enes b. Mâlikî Resulullah'tan (sav) şu hadisi naklederken işitmiştir: **“Çocuklarınıza ikramda bulunun; onlara güzel bir terbiye verin”**. (İbn Mâce, Edeb, 3)

6. Yararlanılabilecek Bazı Kaynaklar

- DİA, “ZARÛRİYYÂT” İle İlişkili Maddeler
E-Kaynak: <https://islamansiklopedisi.org.tr/zaruriyyat--fikir>
- Hadislerle İslam, “Neslin Korunması: Onurlu Bir Nesil” – Hadislerle İslâm Cilt 5 Sayfa 365
E-Kaynak: <https://hadislerleislam.diyaret.gov.tr/sayfa.php?CILT=5&SAYFA=365>
- Dr. Fatma Bayraktar Karahan, **İslam'da Aile**, Ankara: DİB Yayınları
E-Kitap: <https://yayin.diyaret.gov.tr/Product/Detail?productId=3096>
- Komisyon, **Peygamberimiz ve Aile**, Ankara: DİB Yayınları
E-Kitap: <https://yayin.diyaret.gov.tr/Product/Detail?productId=419>
- Komisyon, **Ailem**, Ankara: DİB Yayınları
E-Kitap: <https://yayin.diyaret.gov.tr/Product/Detail?productId=413>